

Möte i användarrådet för miljö och miljöräkenskaper den 24 november 2025

Deltagare

Närvarande ledamöter

- Anne Lidgard, Vinnova (ordförande)
- Nancy Steinbach, Tillväxtanalys
- Laszlo Sajtos, Konjunkturinstitutet
- Shasa Aziz Baker, Kommerskollegium
- Katarina Axelsson, SEI
- Maya Sanchez, Tillväxtverket
- Christian Thomann, KTH
- Carl-Henrik Eriksson, Kemikalieinspektionen
- Susanna Roth, Riksdagens utredningstjänst
- Emma Carlén, Naturvårdsverket
- Emmelie Johansson, Havs- och vattenmyndigheten
- Julia Hytteborn, SMED Luft
- Magnus Bång, Jordbruksverket
- Kristina Mårtensson, SLU
- Markus Hoffman, LRF (deltar i stället för Anna Redner)
- Martin Erlandsson Lampa, Vattenmyndigheterna

Från SCB

- Jens Olin, ESA/MS/LEDN
- Ylva Andrist Rangel, ESA/MS/LE
- Viveka Palm, ESA/MS/MEM
- Annika Damm, ESA/MS/MEM
- Stina Moritz, ESA/MS/LE
- Frida Olsson, ESA/MS/MEM (sekreterare)

Frånvarande

- Anna Redner, LRF
- Linda Nyström, Boverket

1 Mötets öppnande

Anne Lidgard, ordförande, öppnade mötet och hälsade alla deltagare välkomna.

2 Dagordning

Dagordningen godkändes utan invändningar.

3 Välkomna och presentationsrunda

Alla deltagare fick presentera sig med namn och organisation samt berätta om de använder/arbetar med statistik om växtnäring och odlingsåtgärder eller statistik om miljöräkenskaper.

4 Förra mötets anteckningar

Mötesanteckningarna från föregående möte antogs utan ändring.

Ledamöterna informerades om att det förs anteckningar under mötet som kommer publiceras på SCB:s hemsida via denna länk:

[Användarrådet för miljö och miljöräkenskaper](#)

5 Aktuellt från SCB

Jens Olin, enhetschef på enheten för miljö och samordning på SCB, presenterade aktuellt från SCB.

Aktuellt hösten 2025

I slutet av augusti tog SCB emot de nordiska statistikcheferna i Solna. Under mötet avhandlades bland annat frågor om datastyrning och statistikmyndigheternas framtida roller i nationella dataekosystemet, ESA-revisionen som berör nationalräkenskaperna samt frågor om dataarkitektur och datakvalitet.

Journal of Official Statistics (JOS) är en referentgranskad internationell vetenskaplig tidskrift som publiceras av statistikmyndigheten SCB sedan 1985. Tidskriften kommer ut med fyra nummer per år. JOS publicerar aktuella forskningsartiklar om undersökningsmetodik och andra aspekter av produktion av officiell statistik. Septemhernumret 2025 är nu publicerat. Temanumret handlar om JOS fyrtioårsjubileum med titeln: "Future Research Needs in the New Era of Official Statistics", se mer [här](#).

I början av september presenterades den utredning som pågått för att ta fram en svensk kulturkanon, alltså en lista på verk som kan tydliggöra och tillgängliggöra det kulturella arv som har format landet. På listan presenterades verk från konst, kultur och samhälle, och under rubriken uppfinningar presenterades SCB:s föregångare Tabellkommissionen. Tabellkommissionen var den första statliga

myndigheten för befolkningsstatistik i världen och lade grunden både för en effektiv svensk förvaltning och framgångsrik registerforskning.

Den årliga statistikdagen, detta år med temat "Statistik som kompass i vardagen" ägde rum den 20 oktober. Denna gång handlade det mycket om vår omvärld och den värld vi lever i samt hur statistik påverkar samtalsklimatet.

Nytt regeringsuppdrag – AI och dataförvaltning

Gällande regeringsuppdrag kopplat till AI och dataförvaltning har SCB och Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) fått i uppdrag att förbereda en dataförvaltningsroll. Ett annat pågående uppdrag är SCB:s roll för större samhällsnytta. Ännu ett uppdrag är på E-hälsodataområdet, vad det skulle innebära att tillhandahålla säkra behandlingsmiljöer enligt EHDS S2025/00975.

Det finns en ny artikel, 26a i EU:s statistikförordning (223/2009) om statistikmyndigheter som "data steward" (dataförvaltare).

Europeiska statistiksystemet (ESS)

ESS har kommit överens om gemensamma viktiga strategiska prioriteringar förknippade med planerna för EU COM för år 2024-2029 och i European Statistical Programme år 2028-2034. Det europeiska statistikprogrammet förväntas peka ut fem områden som viktiga fokusområden. Dessa är företagsstatistik, nationalräkenskaperna/ekonomisk statistik, socialstatistik, miljö- och hållbarhetsstatistik samt försvars- och säkerhetsstatistik.

I slutet av 2024 fastställdes den reviderade förordningen för europeisk statistik (EU) 223/2009. Under 2025 har ESS diskuterat hur förordningen ska implementeras. En viktig fråga i det sammanhanget har varit tillgång till privata data och i vilken utsträckning det ska hanteras av Eurostat på central nivå.

Mer information hittas här: [Overview - European Statistical System \(ESS\) - Eurostat](#)

6 Agenda 2030

Helena Löf, SCB, och Viveka Palm, SCB, presenterade arbetet med Agenda 2030.

Agenda 2030 antogs år 2015 och innehåller 17 mål. Dessa mål täcker in många områden och kan delas in i fyra delar, basbehov, ekonomi, miljö och samhälle.

Ledamöterna fick en tankeövning att prata med sin bordsgranne och försöka lista så många mål som de kunde.

SCB hade regeringens uppdrag år 2017-2022 att samordna den indikatorbaserade uppföljningen av hur Sverige lever upp till målen i Agenda 2030. SCB:s roll idag är att samordna och representera det svenska statistiksystemet internationellt. SCB är en nationell fokuspunkt för statistik i

Sverige. SCB bidrar även med statistik inom våra ansvarsområden till den globala uppföljningen på förfrågan från FN-organisationer.

Riksrevisionen har granskat om statens arbete med att genomföra Agenda 2030 har varit effektivt. Rapporten heter "Statens arbete med Agenda 2030". Riksrevisionen skrev i rapporten att måluppfyllandet inte har ökat nämnvärt sedan arbetet med Agenda 2030 startade. Statens arbete med Agenda 2030 har enligt Riksrevisionen inte varit effektivt.

EU-kommissionen skickar ut Eurostats årliga uppföljning av SDG rapport till ländernas finansdepartement för att följa upp terminen. Rapporten baseras på jämförbar statistik från alla EU länder och räknar ut hur statistiken förändrats mellan länder och mellan mål, över tid.

UNSD, FN:s statistikbyrå, håller i en 'lessons learned' process. SCB deltar med läsning och att föreslå texter till två olika rapporter från IAEG-SDG som skrivs av representanter för ländernas statistikbyråer, FN-organisationer under ledning av UNSD och NGOs. Tanken är att rapporterna ska finnas tillgängliga till arbetet med att föreslå vad som ska komma efter 2030.

7–9 Rådet delades i två grupper

Grupp: Växtnäring och odlingsåtgärder

7a) Nytt från växtnäringsstatistiken

Ylva Andrist Rangel, SCB, och Stina Moritz, SCB, går igenom nytt från växtnäringsstatistiken.

Försäljning av mineralgödsel för jord- och trädgårdsbruk 2023/24

Publicerad 8 maj 2025, <https://www.scb.se/mi1002>.

Gödselmedel och odlingsåtgärder i jordbruket (GU/OÅ) 2025

- 5 150 jordbruksföretag
- Positivt samordnat urval med skördeundersökningen
 - 2 356 gårdar uttagna i båda
 - Möjliggör för djupare analyser/vidarebearbetningar, såsom gårdsvisa växtnäringsbalanser eller skördenivåer för gårdar med olika gödslingsstrategier
- Utbildning av intervjuare. Teorikurs samt studiebesök på mjölkgård
- Planerad publicering 18 juni (GU) och 26 nov (OÅ) 2026

GU/OÅ webb-formulär: Tillagda frågor från insamlingsverktyget visades (spridning av hästgödsel totalt på gårdens åkermark, fördelning av gödsel från mjölkkor under betesperioden, mellangröda, gödsling på träda samt lagring av hästgödsel).

Datainsamling pågår:

- 15 sep → dec
- Insamling via "Lantbrukssystemet" - webbinsamling med telefonuppföljning av icke svarande.
- Sker helt samordnat med skördeundersökningarna.
"1 kontakt mot SCB"
- Ingen möjlighet till filöverföring från växtodlingsprogram (DataVäxt har tagit bort exportfunktionen)
- Bra inflöde, något högre än motsvarande tid föregående år.

Nya/alternativa/framtida datakällor

- Agronod – var ej aktuellt för GU25, men siktar på framtida lösning (ev. till PPP 2026, KEMI statistikansvarig). Möte med Agronod och Jordbruksverket 8 dec.
- Satellitbilder (EU-Grant) Skörderester och jordbearbetning
 - Pilotprojekt
 - Samarbete med RISE och SJV
 - Prel. resultat tidigast Q2 2026

EU-samarbete - Eurostat

SAIO

- Implementeringsförordningen (2024/2212) gällande statistik över näringsämnen, träder ikraft 1 jan 2026
- 1:a utkast av handboken klar
- WG AES (Argi-environmental statistics) arbetsgruppsmöte, 11-12 nov (växtskydd och växtnäring) (KEMI och SCB)

Grants SAIO - Hantering och användning av halm och blast 2024

- Publicerad 16 okt 2025
- Inkl. reviderade resultat för 2012

Odlingsåtgärder 2024 - Hantering och användning av halm och blast

8a) Del 1: Diskussion gällande publicering av statistik 2026

Allmänna frågor från användarrådet

Vattenmyndigheterna: Varför fråga om fånggrödor och mellangrödor?

SCB: Vi vet om att de har sökt stödet men vet inte vilka grödor som de har haft. Vi undersöker bara stödsökt areal i detta fall.

NV: Ingår lagring av stallgödsel från hästar på ridskolor mm?

SCB: Nej, det ingår ej i undersökningen, endast jordbruksföretag ingår.

Inför mötet följande frågor skickats ut via mail till ledamöterna:

Gödselmedel och odlingsåtgärder (GU/OÅ) 2025

Har ni några specifika önskemål gällande publiceringen (tabeller, tablåer, figurer) av statistiken över gödselmedel respektive odlingsåtgärder 2025?

a) T.ex. har det funnits önskemål om särredovisning av släpfoot i tabell 8 i GU.

Kvarstår detta önskemål?

b) Avgränsning av redovisningsgruppen "Mineralgödsel" i tabellerna 1–3 och 6 i GU (som i nuläget även inkluderar organiska gödselmedel).

Synpunkter från ledamöterna/diskussion:

LRF/SJV: Önskemål om särredovisning av släpfoot kvarstår. Dock finns det ju även (och utvecklas) andra avancerade spridnings-/lagringsmetod/-tekniker (tex surgöring med svavelsyra) men dessa finns väl ingen insamlad data om? Mer fokus på NH₃. Vi har en biogas/biogödselboom. Ökad risk för NH₃- och metanutsläpp. Så kommer behövas statistik på hur biogödsel hanteras/lagras (mottrycksbehållare etc...). Även info om gårdsanläggningar respektive samrötningsanläggningar. Hur redovisar lantbrukarna sina gödslingar? Som stallgödsel eller biogödsel. Komplicerat.

SCB: Håller med. Behov av sådana uppgifter bör framföras inför GU28. Börja gärna samla på er statistikbehov redan nu.

Flera höll med om att det vore bra om redovisningsgruppen "Mineralgödsel" avgränsas till att bara inkludera mineralgödsel. Bland annat så höll NV, LRF och SJV med. Ett förslag var att överväga att redovisa mängderna "andra organiska gödselmedel" för tre riksområden (RO3), just nu är det bara på riket i Tablå 3 i rapporten.

Sammanfattning:

Särredovisning av släpfoot i tabell 8 önskas. Bra att ta bort organiska gödselmedel från gruppen "Mineralgödsel" i tabell 1-3 och 6. Redovisa organiska gödselmedel på så fin nivå som möjligt. SCB mejlar ut förslag på tabell till ledamöterna när vi ser hur resultaten ser ut (beror bland annat på hur många observationer vi får in).

Försäljning av mineralgödsel 2024/2025

Vi märker en viss efterfrågan på redovisning av statistiken uppdelad på olika typer av gödsel. Även försålda produktkvantiteter efterfrågas.

a) Finns det önskemål om detta? I så fall, vilken uppdelning?

OBS! Med reservation för sekretess.

SMED/SJV: Olika typer av mineralgödsel har olika emissionsfaktorer och det vore bra om det gick att se i den publicerade statistiken hur stora de försålda mängderna är för de olika gödselsorterna. Kommer antagligen bli ännu mer aktuellt längre fram med tanke på ammoniakavgång.

SCB: SMED_SCB får underlagsdata på en mer detaljerad nivå (redovisad enligt gödseltyperna i EMEP-handbook) än den som publiceras. Vi skulle kunna publicera grupper som är direkt jämförbara med - eller för summeringar av - dessa grupper. Om det är för få företag för en enskild gödselsort kan det dock bli problem på grund av sekretess. Vi tittar på materialet efter nästa undersökningsomgång och ser vad som är möjligt.

Sammanfattning:

Redovisning av olika mineralgödselsorter med avseende på NH₃-avgång är av intresse för användarna, men inget akut behov eftersom data redan tas fram på en mer detaljerad nivå för behoven i utsläppsberäkningarna. Detta, i kombination med att 2026 är ett intensivt GU/OÅ-år och att behovet inte är brådskande, gör att vi sannolikt kan avvakta med redovisning av olika gödseltyper till 2027.

8a) Del 2: Regeringsuppdrag inom klimat och luft med koppling till SCB:s växtnäringsstatistik

Julia Hytteborn, SMED_SCB, redovisar Jordbruksverkets regeringsuppdrag 2024-2027 "Metodutveckling för att öka klimat-effektiviteten i jordbruksproduktion". Inom uppdraget finns flera kopplingar till SCB:s växtnäringsstatistik.

Syfte för den del av uppdraget som kopplar till vårt arbete är att förbättra beräkningarna av växthusgaser (och även ammoniak) både på gårdsnivå och för hela landet.

Ett antal FoU-projekt har fått finansiering via uppdraget, framför allt redan befintliga fältförsök, ofta med olika behandlingsled. Julia hade gärna sett mätningar i ett grid över hela Sverige. Emma kommenterar då att det oftast finns kontrollrutor i försöken.

SJV har också ett samarbetsavtal med SLU om att ta fram kunskapsunderlag över ammoniakemissioner vid lagring, bete och spridning av stallgödsel. Koefficienterna för ammoniak används i såväl luft- och klimatinverteringen som i VERA och i GU:s stallgödselmodell. Även ett kunskapsunderlag över metan- och lustgasemissioner från lagring och spridning (endast N₂O) tas fram av SLU.

Karin Andersson, SLU, arbetar med uppdraget att se över och uppdatera emissionsfaktorer för NH₃. Fokus är på spridning av flytgödsel. I nuläget är planen att ALFAM-2-modellen ska användas för att uppdatera emissionsfaktorerna för flytgödsel. Senast detta gjordes var 2002 av Karlsson och Rodhe¹.

SLU har ett projekt under våren 2026 där beräkningsmetoden för metanemissioner vid fodermältning från övrig nöt får ses över.

Greppa näringen arbetar med att ta fram Nex och träckmängder (mängd kväve och TS efter svans) anpassade till inventeringen i en tidsserie.

SLU har startat ett arbete med att uppdatera utfodringsrekommendationer näringsbehov och fodertabeller för idisslare (Blå boken)
"Näringsrekommendationer för idisslare".

9a) Runda runt bordet växtnäringsstatistik

Rådets ledamöter fick kortfattat berätta om sina organisationers:

- Pågående aktiviteter/projekt relevanta för användarrådet
- Användande av statistik om växtnäring och odlingsåtgärder
- Behov av ny statistik, utveckling och förändring av existerande statistik

Naturvårdsverket

Preliminär klimatstatistik för 2024, utsläpp av växthusgaser, nästa publicering 16 december. Luftstatistik inkl. ammoniakutsläpp publiceras 11 december. Mycket fokus på jordbrukssektorn även på EU nivå, mycket på gång särskilt på ammoniaksidan. Klimatmål till 2040 spikat. Sverige är kallat till domstol pga. ammoniaköverträdelsen. Fler åtgärder behövs, som är säkra (för djur och livsmedel) och som fungerar för att minska utsläppen. Svårt att få ner utsläppen om det inte finns åtgärder. Naturrestaureringsförordningen (NRF), många jobbar med detta och ev. kommer det bli behov av ny statistik. Hur ska det följas upp?

Önskemål om hästräkning (totalt i Sverige), antal och fördelningen stora och små hästar. SCB svarar att NV måste höra av sig direkt till SJV (Ann-Marie Karlsson på Statistikenheten). Hästräkning 2026 fortfarande bara jordbrukshästar (strukturundersökningen).

Jordbruksverket (SJV)

Kommissionen ska föra talan mot Sverige för att vi inte har klarat Takdirektivet (ammoniak). Ett stöd för att klara målet är investeringsstödet Kväveklivet. Det har kommit in många ansökningar och just nu pågår handläggning av ansökningarna.

¹ Karlsson och Rodhe (2002) Översyn av Statistiska Centralbyråns beräkning av ammoniakavgången i jordbruket – emissionsfaktorer för ammoniak vid lagring och spridning av stallgödsel.

Arbetar med en ny CAP. Fördjupad utvärdering av målet Minskad övergödning med fokus på stöd. Avser kommande period, efter Strategisk plan.

Nya uppdrag med olika deluppdrag och punkter om att ta fram olika typer av stödformer inom miljö och klimat. Utvärderingssekreteriatet har publicerat en rapport (uppdrag till SLU) "Vattenkvalité och förluster av kväve och fosfor från jordbruksmark" där effekter av de olika stöden utvärderas. Kristina Mårtensson (SLU) har varit med och tagit fram. SLU har även haft i uppdrag att titta på stödets inverkan på jorderosion.

Åtterrappporteringskrav till EU gällande målet att stallgödsel ska tas tillvara på ett mer resurseffektivt sätt. SJV har rapporterat de aktiveras som gjorts under året. Påminner om etappmål för minskad övergödning.

Översyn av nitratkänsliga områden. Görs bara genom att titta på nitrathalten i grundvattnet. Ingen ny bedömning av övergödning.

LRF

Sitter med i referensgruppen för Formasprojektet "Vi måste prata om kvävet" (forskningsprojekt, Rasmus Einarsson, SLU).

Kostnader för jordbrukets gröna omställning, innehåller den nya delen "Ekosystemtjänstmatematik". Bedömning av samlade värden av ekosystemtjänster som jordbruket bidrar med är mer 120 miljarder, medan skadorna som jordbruket har på ekosystem är en förlust på 20 miljarder. Inte exakt vetenskapligt men kanske fler forskare kan titta på uträkningarna. Vill få en diskussion. Ny uppdaterad rapport publiceras igen i januari.

SLU

Jobbat på uppdrag av Jordbruksverket med att ta fram utvärdering av stöden. Tittat på både kväve- och fosforförluster och på erosion. Ska presenteras senare i veckan.

Uppdrag åt Vattenmyndigheterna. Tittat på potentiell area för åtgärder för de vanliga åtgärderna fånggröda, vårberabetning, skyddszon, strukturkalkning, våtmarker och dammar mm.

Inte räknat växtnäringsförluster 2022 och har heller inte fått något uppdrag att räkna på 2025. Nuvarande beräkningar (inklusive de uppdrag som nämns ovan) har 2019 som referensår för jordbruksläckaget.

SCB svarar att SCB:s anslag kommer stå för uppdaterad jordbruksstatistik för 2022, men data är inte färdigt. Ny prisuppskattning avseende 2025 bör bli lägre eftersom flera av beräkningarna nu är inbyggda i systemet, så de kommer kunna tas fram till lägre kostnad, men kommer inte kunna täckas helt med anslaget. Åtgärder som görs i jordbruket kommer inte fångas upp i beräkningarna om referensåret ligger kvar som 2019.

Vattenmyndigheterna

Arbetar i 6 års cykler, slutet av år 4 i vattenförvaltningscykel. Första fasen i cykeln är kartläggning och analys, inklusive statusklassificering. Vilka verksamheter som påverkat vattenförekomster.

Övergödningsanalys. Hur mycket är det möjligt att göra åtgärder. Kg-beräkning. Jordbruket och övergödning, bedömd potential av stödberättigade åtgärder.

Miljökvalitetsnormer, skriva planer, nytt åtgärdsprogram (2028-2033), ta beslut slutet av 2027.

Vattenmyndigheterna är andrahandsanvändare av statistiken, allt kommer in via SMED. Använder en metod som är en version av PLC som är omgjord för vattenförekomst.

Kartläggning per vattenförekomst. Åtgärdsanalysen (genomförda åtgärder) utbetalda stöd från LOWA och SJV. Men alla åtgärder kommer inte med, det finns ett mörkertal.

Vilka möjligheter finns det att ta fram statistik på finare nivå i framtiden? Vattenförekomstnivå är de vanligaste som Vattenmyndigheterna räknar på.

Havs- och vattenmyndigheten

HaV hade problem med mikrofonen under mötet och skickade därför skriftlig information efter mötet:

”HaV påbörjar nu arbetet med årlig uppföljning av miljömålen 2026 som ska lämnas till regeringen i mars nästa år. Uppföljningen av miljökvalitetsmålet Ingen övergödning och etappmålet för minskad övergödning använder uppgifter som bygger på växtnäingsstatistiken. Etappmålet följs upp i samverkan med Jordbruksverket och Naturvårdsverket.

Vi håller också på med fördjupad utvärdering av miljömålen, görs vart fjärde år. Kommer publiceras nästa höst.

Flera regeringsuppdrag som rör övergödning pågår, bland annat ett om att minska tillförseln av kväve och fosfor till Egentliga Östersjön. Arbetet bedrivs tillsammans med VM, NV och SJV. Ska delredovisas i feb.

HaV publicerar officiell statistik över tillförsel av kväve och fosfor till kusten. Ny statistik publiceras nu i dec, med data till och med år 2024.

Angående frågan om läckagekoefficienter som kom på slutet av mötet så har jag stämt av med mina kollegor: Utifrån HaV:s behov ser vi det inte som motiverat att finansiera den kostnad som en uppdatering av läckagekoefficienterna innebär. Om andra myndigheter har andra behov så ser vi inte att det finns något som hindrar att de själva finansierar en uppdatering av koefficienterna”.

Slutsatser och inför Gödselmedel och odlingsåtgärder 2028

GU/OÅ är en undersökning med möjlighet att byta ut frågor och ställa aktuella frågor utöver de vanliga frågorna i undersökningen som behövs för tidsserien. Nya "engångsfrågor" kan bli aktuella inför 2028 som t ex kan bidra till underlag för att uppdatera befintliga och nya antaganden i luft- och vattenberäkningarna.

Om användarna kommer på saker som ni vill få undersökta till nästa undersökning år 2028 så går det att höra av sig till Ylva redan nu eller börja dokumentera dem.

Förslag att ha med frågor om biogödsel i GU 2028. Vad levereras till samrötningsanläggningar eller om det finns gårdsanläggning och hur biogödsel hanteras/lagras och även se till att biogödselgivorna redovisas i rätt kategori (så att de inte redovisas som stallgödselgivor).

Grupp: Miljöräkenskaper

7b) Nytt från miljöräkenskaperna

Frida Olsson, SCB, presenterade vad som är på gång på miljöräkenskaperna.

Statistikproduktion av den officiella anslagsfinansierade statistiken

Presentation av figurer och publiceringsdatum samt eventuella förändringar för följande statistikprodukter:

- Materialflöden
- Produktionsutsläpp, kvartal
- Produktionsutsläpp, år
- Regionala produktionsutsläpp
- Miljöpåverkan från konsumtion
- Miljömotiverade subventioner
- Miljöskatter
- Miljöskyddskostnader
- Miljösektorn
- Miljöräkenskapernas analysverktyg

Publiceringsdatumen för delprodukterna i miljöräkenskaperna för 2026 är bestämda och finns listade i publiceringskalendern: [När publiceras statistiken?](#)

Under 2025 har två nya obligatoriska statistikleveranser skett till Eurostat. Dessa är skogsräkenskaper och klimatinvesteringar. Under 2026 kommer en ny statistikleverans ske, ekosystemräkenskaper.

Utvecklingsarbete i produkterna

Mycket utvecklingsarbete är på gång för delprodukten Miljöpåverkan på konsumtion inför nästa år. Produkten planerar att under nästa år gå över till att

använda Eurostats input-outputmodell FIGARO som källa och regeringsuppdraget om exportens klimateffekter ska vara klart april 2026.

Under våren kommer SCB konsultera användarrådets ledamöter om regionala utsläpp. Anledningen är att SCB vill samla in mer kunskap kring hur den här statistiken kan förbättras inför nästa publicering.

Under nästa år kommer ett arbete påbörjas med att göra avsnitt *B) Investeringar för att minska energi och värmeförbrukning* obligatoriskt i undersökningen Miljöskyddskostnader. Avsnittet i enkäten har tidigare varit frivilligt att besvara, och genom att göra det svarspliktigt är förhoppningen att svarsfrekvensen och därmed kvalitén höjs. Data från avsnitt B används nu i beräkningen av klimatinvesteringar, därav behovet att ändringen. Förhoppningen är att förändringen kommer vara implementerad till insamlingsomgången som startar i början på 2027.

Förändrade publiceringar under 2025

Miljöräkenskaperna har behövt göra ändringar i publiceringskalendern för 2025. För miljöskyddskostnader har publiceringen behövts flyttas fram från oktober 2025 till januari 2026. Regionala utsläpp och analysverktyget har ställts in för publicering 2025 men planeras publiceras som vanligt under 2026.

Diskussion i användarrådet

Gällande synergieffekter i konsumtionsbaserade utsläpp berättar Kommerskollegium att de också tittar på regeringsuppdraget om Industrins gröna omställning. Kommerskollegium har släppt en studie om de inbäddade utsläppen i importen i mitten på november 2025.

För konsumtionsbaserade utsläpp lyfter Kommerskollegium vidare fram E-handel och inbäddade utsläpp för e-import. Det finns svårigheter med att mäta detta. SCB berättar att nationalräkenskaperna känner till problematiken och jobbar med detta. Import-shop-one-stop, moms i EU-statistik, kan möjligtvis vara en lösning.

För subventionerna är Klimatklivet en förklaring till att Miljömotiverade subventioner har minskat under 2023.

Det kunde vara intressant att utveckla hur miljöskatter kan presenteras och jämföras med ETS. Förslag som lyfts fram är att man skulle kunna dela upp statistiken på aktörer. Ett annat förslag är att göra indelningen handlande och icke handlande sektor. Det förs vidare en diskussion om varför handel med utsläppsrätter har ökat mycket.

Analysverktyget lyfts fram som en viktig produkt. Finns önskemål från användarrådet om det går att publicera tidigare än i november nästa år.

8b) Klimatinvesteringar

Viveka Palm, SCB, presenterade arbetet med klimatinvesteringar.

Rapportering av klimatinvesteringar till Eurostat innebär en lagstiftning för miljöräkenskaperna. Hälften av länderna har bett om uppskov för rapporteringen. Sverige är inte en av de länderna utan SCB har rapporterat in siffror för klimatinvesteringar under hösten 2025.

SCB har använt tre olika statistikprodukter för att få fram data till klimatinvesteringar. Dessa är gröna subventioner, miljöskyddskostnader och miljösektorn. Miljöskyddskostnader är en årlig enkätundersökning som visar den ytterligare kostnaden för miljöskyddande åtgärder, både förbyggande åtgärder och behandlande åtgärder. Miljösektorn utgår från en databas om miljöföretag med inriktning på antal anställda, produktion och export. Miljöstöd eller subventioner till exempel solceller eller elbilar inhämtas från ESV, som ett sätt att bedöma investeringar för hushållen.

Länderna har rapporterat data till Eurostat som nu går igenom materialet för att förbereda det för publicering i februari 2026.

Diskussion i användarrådet:

En fråga kom om gränsdragningen kring vilka investeringar som räknas med i klimatinvesteringar. Subventioner för energieffektivisering skulle kunna gå till fossila alternativ.

Vatten och vattenavgiften är större än kostnader för elkostnader. Investeringar i vattennäten, borde de ingå?

Investeringar i elbilar för hushåll baseras på subventionerna, elbilspremien.

Det är svårt att veta om vi har täckt alla delar när vi räknat fram klimatinvesteringar. Finns även risk för dubbelräknande.

9b) Runda runt bordet miljöräkenskaperna

Rådets ledamöter fick kortfattat berätta om sina organisationers:

- Pågående aktiviteter/projekt relevanta för användarrådet
- Användande av statistik om växtnäring och odlingsåtgärder
- Behov av ny statistik, utveckling och förändring av existerande statistik

Kungliga tekniska högskolan

KTH tittar på sambandet mellan koldioxidprissättning och investeringar, och miljöskyddsinvesteringar. Detta är forskning tillsammans med Handelshögskolan och Stockholms universitet. De använder miljöskyddsinvesteringar och tittar på

mikrodata från 1990 tills idag. Skrev en SNS-rapport nyligen där de tittade på miljöpolitik, bränslepriser och åkerisektorn.

Kemikalieinspektionen

Kemikalieinspektionen är leverantörer av data till SCB men använder också data till egen statistik och flödesanalyser. PFAS-ämnen kommer att begränsas, råvaror i produktion och i export analyseras före och efter ny lagstiftning. Detta publicerades i oktober. Kemikalieinspektionen använder "femåringen", undersökning som skickar data till SCB. Kommer göras nu varje år. Arbete med SNI2025 för branschfördelad statistik kommer genomföras under 2026. Nedskärning och omställningsprocess har varit på gång, men nu mer pengar till tillsyn och marknadskontroller. Regeringsuppdrag regelförenkling och minskad UL-börda där remiss kommer skickas ut i mars/april.

Konjunkturinstitutet

Konjunkturinstitutet använder miljöräkenskaper i EMEC, allmän jämnviksmodell. Modellen används för att besvara olika frågeställningar i svensk ekonomi, till exempel merkostnader för svenska klimatmål på svenska ekonomin. Konjunkturinstitutet vidareutvecklar EMEC där det är möjlighet. Nu har KI basår 2019 men de jobbar för att byta basår till 2022 eller 2023. Arbete med det fortgår. Konjunkturinstitutet vill även få in utveckling på EU-nivå, till exempel utvecklingskrediter från andra länder.

Tillväxtanalys

Tillväxtanalys ska gå ihop med Trafikanalys där Trafikanalys ska inordnas i Tillväxtanalys. Detta ska vara klart 2027. Plattformen Transforma används för analyser och mycket arbete sker inom området. Vidare har det varit fokus på konsumtionsbaserade utsläpp under hösten. Pågår mindre projekt om riskkapital för clean tech som kopplat ihop med miljösektorn. I övrigt, analysprojekt "Innovation i den gröna omställningen". CBAM för plast publicerades i somras.

Regeringens utredningstjänst

RUT, Regeringens utredningstjänst, genomför korta uppdrag åt riksdagen. Omkring 1500-2000 uppdrag genomförs årligen av RUT. Befintlig tillgänglig information används. SCB är viktig för underlagen då RUT använder mycket av miljöräkenskapernas statistik. Just nu pågår utvecklingsprojekt av klimatanalyser/klimat effekter där RUT jobbar för att utveckla och förbättra metoderna.

Kommerskollegium

Kommerskollegium tittar på CBAM, handel med plast. Hur mycket handel som kommer från utvecklingsländer, mellanhand med mera. Vill kartlägga handelsströmmarna. Kommerskollegium tittar även på E-handelsfrågan, hur mycket handel som kommer in till Sverige och vilka metoder som kan användas. Även koldioxidläckage kopplat till ETS-priser. Trade academy är ett exportfrämjande uppdrag för utvecklingsländer där fokus är att utbilda andra myndigheter från andra länder i handelspolitik och hållbarhet. Vidare har

myndigheten försökt kartlägga informell handel och jobbar även med inbäddade utsläpp.

Stockholms internationella miljöinstitut

SEI laserade konsumtionskompassen i maj och använder SCB:s konsumtionsbaserade statistik till detta. SEI har fått ny finansiering av Formas och kommer publicera tredje versionen av verktyget till sommaren. Malmö, Stockholm, Umeå och Kalmar är fyra kommuner som jobbar nära SEI inför nästa version. Ny funktion kommer, statistik per DeSo, för koppling mellan klimatfotavtryck och sociodemografiska data. Kommunerna är de främsta användarna och det finns stort intresse bland kommunerna för detta. Även stort intresse bland de nordiska länderna för modellen.

Övrigt

För övrigt berättar Annika Damm om det uppdrag som SCB jobbat med under året, Industrins gröna omställning, värdekedjor för utsläpp. Projektet kommer presenteras på Tillväxtverkets frukostseminarium i december och Annika tipsar ledamöterna att delta på detta.

En input från användarrådet är vikten av att följa företagen så länge som det går för mikroanalyser. Å andra sidan har SCB i uppgift att underlätta rapporteringen från företag vilket begränsar dessa möjligheter.

10 Återsamling

Hela gruppen återsamlades för att diskutera de sista punkterna tillsammans i hela användarrådet.

11 Övriga frågor

Inga övriga frågor togs upp.

12 Utvärdering av dagens möte

På användarrådsmötet lyftes det fram vikten av att kommande förändringar och beslut tas upp på mötena och att användarrådet får vara rådgivande.

Ett förslag på ämne som lyftes fram som intressant att ta upp på ett kommande användarrådsmöte är bytet till företagsenhet och vad ändringen innebär i praktiken. Även ekosystemräkenskaper kan eventuell vara ett relevant ämne att lyfta.

13 Summering och kommande möte

Deltagarna tackades för deras bidrag under detta användarrådsmöte. Nästa möte kommer äga rum under våren 2026.